# PERKEMBANGAN PADA SUKU KEDUA 2009

## KEADAAN EKONOMI ANTARABANGSA

### Tanda-tanda pemulihan ekonomi global semakin jelas

Tanda-tanda pemulihan dalam ekonomi global menjadi lebih jelas pada suku ketiga 2009. Pengeluaran, perdagangan dan jualan runcit global pulih semula, sementara keadaan dalam pasaran kewangan antarabangsa terus stabil. Di beberapa ekonomi maju utama, iaitu Amerika Syarikat, Jepun, Jerman dan Perancis, kegiatan ekonomi bertambah pesat seperti yang ditunjukkan oleh pertumbuhan suku tahunan yang positif. Pemulihan aktiviti ekonomi dalam ekonomi sedang pesat membangun lebih kukuh, khususnya di rantau Asia. Walau bagaimanapun, tahap pemulihan dalam ekonomi global masih tidak menyeluruh dan terus bergantung pada sokongan dasar.

Di **Amerika Syarikat**, KDNK benar meningkat pada kadar tahunan 3.5% pada suku ketiga (S2 09: -0.7%), iaitu pertumbuhan positif untuk pertama kali selepas mengalami penguncupan selama empat suku berturut-turut. Pertumbuhan ini didorong terutamanya oleh pertumbuhan positif dalam penggunaan swasta dan pelaburan tetap harta kediaman. Penggunaan swasta meningkat sebanyak 3.4% (S2 09: -0.6%) disebabkan oleh pembelian kenderaan bermotor yang menggalakkan apabila pengguna mengambil kesempatan daripada program 'cash for clunkers', iaitu sistem rebat untuk jualan kereta terpakai. Pelaburan tetap swasta berkembang sebanyak 2.3% (S2 09: -12.5%), dengan pelaburan dalam sektor kediaman mencatat pertumbuhan pertama dalam tempoh lebih dari dua tahun (S3 09: 23.3%; S2 09: -23.2%). Pengeluaran inventori yang lebih rendah dan peningkatan yang berterusan dalam perbelanjaan sektor awam terus menyokong pertumbuhan. Dari segi inflasi, harga pengguna menurun pada kadar yang lebih cepat sebanyak 1.6% pada suku tersebut (S2 09: -1.1%) terutamanya disebabkan oleh harga tenaga yang lebih rendah.

Di **Jepun**, momentum pertumbuhan berterusan dengan KDNK benar berkembang pada kadar tahunan 4.8% (S2 09: 2.7%) pada suku ketiga. Pertumbuhan disokong oleh peningkatan penggunaan swasta, perbelanjaan modal dalam sektor bukan kediaman dan eksport bersih. Eksport mencatat penurunan yang lebih kecil sebanyak 34.4% (S2 09: -38.6%), disebabkan oleh peningkatan permintaan bagi E&E dan keluli dari rantau Asia. Sementara itu, dasar kerajaan, terutamanya langkah-langkah berkaitan dengan penggunaan, membantu menyokong penggunaan swasta. Yang ketara, perbelanjaan modal dalam sektor bukan kediaman telah meningkat sebanyak 6.6% (S2 09: -15.6%), iaitu pertumbuhan positif untuk pertama kali selepas mengalami penguncupan selama lima suku tahunan berturut-turut. Dari segi inflasi, harga pengguna teras (tidak termasuk makanan segar) merosot sebanyak 2.3% (S2 09: -1%), mencerminkan harga komoditi yang lebih rendah berbanding dengan paras setahun yang lalu.

**Kawasan euro** mengalami penguncupan pada kadar tahunan yang lebih perlahan sebanyak 4.1% (pertumbuhan sebanyak 0.4% berbanding dengan suku sebelumnya) pada suku ketiga (S2 09: -4.8%), disebabkan oleh kesan positif daripada langkah-langkah fiskal dan peningkatan permintaan luaran yang menyokong pertumbuhan ekonomi. Berasaskan suku tahunan, beberapa ekonomi termasuk dua ekonomi anggota euro terbesar, iaitu Jerman dan Perancis, terus mencatat pertumbuhan berbanding dengan suku sebelumnya disebabkan kesan positif daripada skim rebat untuk jualan kereta terpakai dan sentimen pengguna. Dari segi inflasi, harga pengguna di kawasan euro menurun sebanyak 0.4% pada suku ketiga (S2 09: 0.2%), terutamanya disebabkan oleh harga tenaga dan makanan yang lebih rendah.

Di **UK**, KDNK benar merosot pada kadar tahunan 5.2% pada suku ketiga (S2 09: -5.5%).

**Negara Perindustrian: Pertumbuhan KDNK Benar**

| | 2008 | | 2009 | | | Faktor penyumbang utama pertumbuhan S3 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | S3 | S4 | S1 | S2 | S3 | |
| | Perubahan tahunan (%) | | | | | |
| AS[1] | -2.7 | -5.4 | -6.4 | -0.7 | 3.5[a] | Pertumbuhan positif dalam perbelanjaan penggunaan swasta dan pelaburan tetap sektor harta kediaman. |
| Jepun[1] | -6.5 | -11.5 | -12.2 | 2.7[d] | 4.8[p] | Disebabkan oleh sumbangan positif daripada penggunaan swasta, pelaburan dalam sektor bukan kediaman dan eksport bersih. |
| Kawasan euro | 0.4 | -1.8 | -4.9 | -4.8 | -4.1[p] | Disokong oleh peningkatan di Jerman dan Perancis. |
| UK | 0.3 | -1.9 | -5.0 | -5.5 | -5.2[p] | Penguncupan menyeluruh di semua sektor ekonomi utama. |

[1] Berasaskan kadar tahunan (annualised)
[a] Anggaran awal
[p] Awalan
[d] Disemak

Sumber: Pihak berkuasa negara

Ini juga merupakan penguncupan berasaskan suku tahunan bagi suku keenam berturut-turut, sekali gus menjadikan kemelesetan ekonomi ini yang terpanjang pernah dicatatkan. Sementara itu, inflasi terus menurun kepada 1.5% pada suku ketiga (S2 09: 2.1%).

Bank-bank pusat di ekonomi maju utama terus mengekalkan dasar monetari yang akomodatif dan mengambil langkah-langkah kuantitatif bagi memastikan kestabilan berterusan dalam sistem kewangan. Di **AS**, meskipun kadar *Federal Funds* dikekalkan pada 0-0.25%, perubahan telah dilakukan untuk beberapa program kredit dan pinjaman. Pada bulan Ogos, Federal Reserve (Fed) memutuskan untuk memperlahankan pembelian Sekuriti Perbendaharaan AS yang bernilai USD300 bilion secara berperingkat pada akhir bulan Oktober 2009 (tempoh akhir terdahulu: September 2009). Pada dua mesyuarat yang berikutnya, Fed mengumumkan bahawa mereka akan memperlahankan pembelian hutang agensi dan sekuriti bersandarkan gadai janji (mortgage-backed securities) menjelang akhir suku pertama 2010 (tempoh akhir terdahulu: akhir tahun 2009). Fed juga mengurangkan jumlah maksimum pembelian hutang agensi kepada USD175 bilion (daripada USD200 bilion), tetapi mengekalkan jumlah maksimum pembelian sekuriti bersandarkan gadai janji pada USD1.25 trilion. Di Jepun, kadar panggilan semalaman tidak bercagar terus tidak berubah pada 0.1%. Namun, **Bank of Japan** melanjutkan kemudahan pemberian pinjaman khas untuk menyediakan dana pada kadar 0.1% hingga bulan Mac 2010 (tempoh akhir terdahulu: Disember 2009). Walaupun mengekalkan kadar pinjaman asasnya pada 0.5%, **Bank of England** menambah lagi pembelian kertas komersial, bon korporat dan *gilt* di bawah *Asset Purchase Facility* masing-masing sebanyak £50 bilion dan £25 bilion pada bulan Ogos dan November, menjadikan jumlah kemudahan ini sebanyak £200 bilion. Sementara itu, **European Central Bank** telah membeli bon terlindung (covered bond) sejak bulan Julai, di samping mengekalkan kadar pembiayaan semula pada 1%.

Pada suku ketiga, harga **minyak mentah**[2] meningkat kepada paras tertinggi USD74 setong dalam tempoh 10 bulan pada pertengahan bulan Ogos, didorong terutamanya oleh kesanggupan untuk mengambil risiko yang lebih tinggi dalam kalangan pelabur dan jangkaan pemulihan yang kukuh dalam permintaan global. Walau bagaimanapun, harga minyak mentah jatuh di bawah paras USD70 setong pada separuh kedua suku ketiga, berikutan kebimbangan terhadap kekukuhan pemulihan ekonomi. Harga minyak mentah berpurata di sekitar USD68 setong pada suku tersebut (S2 09: USD60 setong).

Di **rantau Asia**, ekonomi RR China dan Indonesia terus berkembang pada kadar yang lebih kukuh masing-masing sebanyak 8.9% (S2 09: 7.9%) dan 4.2% (S2 09: 4%), manakala

[2] Merujuk kepada harga WTI niaga hadapan satu bulan di pasaran NYMEX

**Negara Serantau: Pertumbuhan KDNK Benar**

| | 2008 | | 2009 | | | Faktor penyumbang utama pertumbuhan S3 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | S3 | S4 | S1 | S2 | S3 | |
| | Perubahan tahunan (%) | | | | | |
| RR China | 9.0 | 6.8 | 6.1 | 7.9 | 8.9 | Disokong oleh aktiviti penggunaan dan pelaburan yang kukuh. |
| Singapura | 0.0 | -4.2 | -9.5 | -3.3[d] | 0.6 | Disokong oleh perkembangan berterusan dalam bioperubatan dan pengeluaran elektronik. |
| Korea | 3.1 | -3.4 | -4.2 | -2.2 | 0.6[a] | Disokong oleh permintaan dalam negeri yang lebih kukuh. |
| Indonesia | 6.4 | 5.2 | 4.4 | 4.0 | 4.2 | Disokong oleh perbelanjaan Kerajaan dan penggunaan swasta. |
| Hong Kong SAR | 1.5 | -2.6 | -7.8 | -3.6[d] | -2.4 | Disokong oleh peningkatan dalam permintaan dalam negeri. |

[a] Anggaran awal
[d] Disemak

Sumber: Pihak berkuasa negara

Hong Kong SAR mencatat penguncupan yang lebih perlahan sebanyak 2.4% (S2 09: -3.6%). Sementara itu, Singapura dan Korea mencatat pertumbuhan tahunan positif untuk pertama kali masing-masing sebanyak 0.6% (S2 09: -3.3%) dan 0.6% (S2 09: -2.2%) berikutan permintaan dalam negeri yang kukuh dan peningkatan eksport yang menyeluruh. Permintaan dalam negeri di rantau ini bertambah pesat, terutamanya penggunaan swasta, kesan daripada langkah-langkah fiskal, keyakinan pengguna yang bertambah baik dan keadaan pasaran pekerja yang stabil. Perdagangan antara rantau yang lebih kukuh juga terus memberikan sokongan kepada pertumbuhan ekonomi serantau. Dengan kadar inflasi diramalkan berada pada paras yang rendah dan proses pemulihan masih berada pada tahap awal, kebanyakan bank pusat di rantau ini terus mengekalkan dasar monetari yang akomodatif. **Bangko Sentral ng Pilipinas** mengurangkan kadar dasarnya sebanyak 25 mata asas pada bulan Julai, sementara **Bank Indonesia** menurunkan kadar dasarnya sebanyak 25 mata asas masing-masing pada bulan Julai dan Ogos.

Dalam **pasaran pertukaran asing**, semua mata wang utama kecuali paun sterling bertambah kukuh berbanding dengan dolar AS pada suku ketiga. Euro menambah nilai berbanding dengan dolar AS pada suku itu disebabkan kesanggupan untuk mengambil risiko yang meningkat berikutan terdapat tanda-tanda ekonomi global yang semakin pulih.

Sementara itu, yen Jepun bertambah kukuh berbanding dengan dolar AS, mencerminkan aliran pengiriman balik dana yang bermusim ke Jepun, sebelum berakhirnya separuh pertama tahun fiskal mereka. Pengiriman balik ini juga didorong oleh firma-firma yang mengambil kesempatan daripada pengecualian cukai ke atas dividen yang diterima daripada syarikat subsidiari luar negeri yang berkuat kuasa pada bulan April 2009. Sebaliknya, paun sterling menyusut nilai berbanding dengan dolar AS berikutan jangkaan bahawa pemulihan ekonomi maju yang lain akan mendahului pemulihan ekonomi di UK. Mata wang serantau juga menambah nilai berbanding dengan dolar AS pada suku ketiga berikutan sentimen pelabur yang bertambah baik terhadap prospek pertumbuhan yang lebih kukuh di rantau ini berbanding dengan ekonomi maju.

Melangkah ke hadapan, keadaan ekonomi global dijangka terus bertambah baik disebabkan sebahagian besar langkah dasar yang menyokong permintaan masih dilaksanakan. Walaupun risiko terhadap pertumbuhan telah reda dalam beberapa bulan kebelakangan ini, kadar pemulihan dalam ekonomi global akan berlaku secara beransur-ansur dan tidak menyeluruh disebabkan prospek pertumbuhan masih tidak menentu. Pemulihan yang kukuh agak terhad oleh masalah-masalah dalam ekonomi maju kerana sektor-sektor kewangan, bukan kewangan dan isi rumah terus memperbaik kedudukan kewangan masing-masing dalam keadaan kewangan yang ketat.